

Handläggare
Anna Wåglund
Telefon: 08-508 31 198**Till**
Kulturnämnden
2015-10-13

Svar på skrivelse om ordningsproblem

Förslag till beslut

Skrivelsen besvaras genom detta tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

I en skrivelse till kulturnämnden har Rasmus Jonlund m fl (FP) föreslagit att kulturförvaltningen får i uppdrag att, tillsammans med berörda, undersöka vilka åtgärder som behöver sättas in från stadens sida för att freda biblioteken från ordningsproblem.

Biblioteken är en allmän plats, vilket innebär ett viktigt och krävande uppdrag. Inom Stockholms stadsbibliotek är det långsiktiga och situationsbaserade trygghetsskapande arbetet viktigt och centralt. Rutiner, erfarenhetsutbyte, samarbeten med lokala aktörer och hjälp av vakter är olika exempel på trygghetsskapande åtgärder vid biblioteken.

Inga Lundén
KulturdirektörKatti Hoflin
Stadsbibliotekarie

Skrivelsen

I en skrivelse till kulturnämnden har Rasmus Jonlund m fl (FP) föreslagit att kulturförvaltningen får i uppdrag att, tillsammans med berörda, undersöka vilka åtgärder som behöver sättas in från stadens sida för att freda biblioteken från ordningsproblem.

Bakgrund

I maj 2015 ändrade Hässelby villastads bibliotek sina öppettider mot bakgrund av ordningsproblem, vilket lett till att besökare slutat komma till biblioteket.

Förvaltningens synpunkter

Bibliotek är en allmän plats, vilket innebär ett viktigt och krävande uppdrag. Alla är välkomna till biblioteken. Det gör också att det finns många åsikter om hur bibliotekslokalerna ska användas.

Som utgångspunkt för atmosfären och arbetsmiljön i biblioteket har vi gemensamma trivselregler vid alla bibliotek. De är öppna för tolkningsvariationer, eftersom trivsel inte är någon exakt vetenskap. Trivselreglerna är framtagna för att finnas som stöd för medarbetarna i deras kommunikation med besökarna.

Trivsel går hand i hand med trygghet. Såväl besökare som medarbetare ska alltid känna sig trygga i biblioteket. Eftersom trivselregler dessvärre inte alltid räcker för att upprätthålla en trygg och trivsam atmosfär, arbetar Stockholms stadsbibliotek förebyggande och situationsbaserat med tryggheten på flera plan. Kulturförvaltningens säkerhetssamordnare, som har en nyckelroll i trygghetsarbetet, håller tät kontakt med bibliotekets chefer och finns med såväl i det förebyggande arbetet som i att hitta lösningar på aktuella situationer.

Stockholms stadsbiblioteks strategiska arbete för att skapa och bibehålla tryggheten i biblioteken bedrivs på flera plan. Till att börja med pågår sedan flera år arbetet Tryggare bibliotek, en grupp med nyckelpersoner som driver det strategiska trygghets- och säkerhetsarbetet framåt. Exempel på områden där arbetet utvecklas är samverkan med andra aktörer och olika typer av utbildning och handledning.

De senaste åren har rutiner och strategier utvecklats inom flera centrala områden. En viktig del är anmälning av incidenter i stadens rapporteringssystem RISK. Genom att medarbetare

rapporterar incidenter är det möjligt att se statistik, dra lärdomar och arbeta förebyggande.

En annan viktig del är långsiktigt arbete med samarbeten med lokala aktörer, vilket många bibliotek arbetar med. I stadsdelar där bibliotek, skolor, polis, fritidsgårdar och fältassistenter samarbetar kring ordningsfrågor har biblioteket gett gott resultat.

Likaså har riskbedömningar inför evenemang blivit en del av bibliotekets rutiner. Vid evenemang där många människor samlas och där teman eller gäster kan upplevas som kontroversiella, ska alltid en noggrann riskbedömning göras.

Vid sidan av dessa grundläggande delar, pågår också utvecklingsarbete inom ett flertal områden som utbildning, checklistor och rutiner. Exempelvis har medarbetarna vid ett par enheter fått handledning i problemlösning vid svåra situationer, vilket av många upplevts som handfast och användbart. Andra arbetsgrupper har utvecklat interna larmsystem, där medarbetare som finns i personalutrymmen kommer ut i biblioteksrummet om något inträffar. Rutiner för polisanmälan, olika typer av checklistor och möblering och utformning av det fysiska rummet är också viktiga områden och vid ett antal bibliotek har kontanthantering avskaffats.

Genom samordningen av trygghets- och säkerhetsfrågorna kan biblioteken också lära av varandra och på så vis stärka det trygghetsskapande arbetet.

Vid sidan av det långsiktiga och förebyggande arbetet, finns behov av att lösa aktuella situationer. Ibland är vakter ett nödvändigt sätt att hålla ett bibliotek tryggt och säkert. Vakter anlitas ibland för kortare insatser, ibland för längre tid, beroende på läget i och kring ett specifikt bibliotek vid en specifik tid. Likaså är snabba, täta kontakter med polis, skolor och andra aktörer ofta ett konkret sätt att lösa uppkomna situationer.

Ordningsstörningar i bibliotek är ingen ny företeelse men likväl är det något som i perioder har stor inverkan på bibliotekens möjlighet att fungera som bibliotek. Därför kommer det trygghetsskapande arbetet att fortsatt vara mycket centralt i Stockholms stadsbiblioteks verksamhetsutveckling. Att arbeta med säkerhet är dock en kostsam del, inte minst vid behov av snabba insatser. Eftersom vakter oftast tas in per timme så kan kostnaderna snabbt bli höga, vilket påverkar kärnverksamheten.

Även förebyggande arbete såsom handledning och utbildning för med sig betydande kostnader, som varken är möjliga eller önskvärda att prioritera bort.

Bilaga

Skrivelse från Rasmus Jonlund m fl (FP) om ordningsproblem.